

Gör om gräsmattan till äng

Det finns knappt en procent kvar av de ängsmarker som fanns i Sverige för hundra år sedan. Orsaken är ett förändrat jordbrukslandskap vilket har gjort blommande marker ovanliga. Men nästan en procent av Sveriges yta är gräsmatta och genom att omvandla en bit av en gräsmatta till blommande äng kan du göra en viktig räddningsinsats för bin och andra pollinatörer.

Skapa fler blomsterängar

En blomsteräng med vilda växter är den perfekta födan för humlor och vilda bin. Ängen bjuder på en mångfald av växtarter och en lång bloming. Blomrika områden som väggkanter, diken och skogsbryn är också viktiga att sköta om. Røj och släpp in ljus men spara gärna blommande träd och buskar som sälg, lönn, rönn, vildaplar och nyponbuskar.

I trädgården kan du låta en del av gräsmattan gå upp i blom. Markens förråd av frö, rotbitar och plantor kan växa upp till en lättskött och robust blomsteräng om de får en chans.

Gör så här:

1. Sluta med alla former av gödsel, när marken blir magrare gynnas örterna.
2. Høj upp gräsklipparen och klipp gräsmattan mer sällan då ser du vilka örter som börjar blomma.
3. Välj ut hörn, kanter eller fläckar, gärna flera kvadratmeter där du låter örterna nå full höjd, blomma och sätta frö.
4. Om du har en tät gräsmatta, dra med en kratta eller gräv med spade så att du får ytor av bar jord. Så ängsfrön på vår eller höst.
5. När blommorna har blommat färdigt, vänta några veckor till (ofta till slutet av juli) innan du slår av ängen med gräsklippare, trimmer eller lie. Låt det avslagna materialet ligga kvar i två dagar, då hinner fröna lossna

och falla till jorden. Räfisa sedan ihop och bär bort.

6. Använd givetvis inga kemiska bekämpningsmedel.

Med rätt skötsel gynnar du de blommande örterna på grässets bekostnad. Men tänk på att den blommande gräsmattan också ska innehålla gräs, helst konkurrenssvaga arter. Gräset ger slitstyrka att leka på och föda till de insekter som lever på gräs, till exempel gräsfjärilarnas larver.

Den här metoden fungerar även på större gräsmattor och grönytor. Om gräset fortsätter att vara för frodigt måste du utarma jorden. Klipp ner gräsmattan flera gånger under försommaren, kratta ihop och ta bort materialet. Efter några år kan du gå över till sensommarslåtter.

Några blommande växter brukar dyka upp redan första året, till exempel vitklöver, käringtand, prästkrage, rölleka, renfana, fibblor och liten blåklocka. De lockar massor av humlor, solitärbin och fjärilar.

Komplettera din äng med åkervädd, ängsvädd, rödklint, gullris och baktimjan om de inte dyker upp av sig själva. Du kan så in i fläckar med bar jord eller ännu hellre genom att dra upp små plantor och plantera ut. För de långtungade humlornas skull bör även rödklöver få plats i gräsmattan.

Vänd!

Sidenbi på åkervädd.

Äng i stadsmiljö.

Backhumla på rödklöver.

Skapa blommande öar genom att klippa gräsmattan selektivt.

Anpassa skötseln efter platsen

Du bestämmer själv höjden och utbredningen på den blommande gräsmattan. På de lite tyngre jordarna kan du stanna vid en låg blomsteräng med vitklöver, brunört, tusensköna, samt gullvivor, vårlök och svalört på våren.

Låt gärna gräsmattan blomma under fruktträden, då har pollinerarna mat när träden blommat över.

I något av hörnen kan gräsmattan få bli riktigt vild. Där kan du släppa fram tistlar, nässlor, mjölke och de starkväxande blåklockorna. Alla är viktiga värdväxter för fjärilar, humlor och solitärbin. Plantera vilda rosenbuskar och släpp upp sly av lövträd, till exempel viden. I det vilda hörnet röjer du med lie eller röjsåg när det behövs, tänk på att fjärilslarverna behöver sola sig varma för att växa bra.

